

GRADIVO ZA KRONIKO – *Cerkev in župnišče v Knežaku*. Kot za večino slovenskih vasi je tudi za Knežak in druge vasi v naši fari značilna postavitev cerkve z visokim zvonikom v središče naselja, da kraljuje vsej vasi. Cerkev je stavba, namenjena bogoslužju in za to primerno urejena in opremljena. Kneška cerkev Marije Vnebovzete je prvič omenjena 1462. O njeni velikosti in obliki ni doslej nobenih podatkov. Po podobnosti s cerkvami v drugih krajih moremo sklepati, da je bila že takrat verjetno zidana in morda krita s strešniki. Prej, v srednjem veku, so bile cerkve na podeželju lesene in s slamo krite, podobno kot tudi druge kmečke stavbe na vasi. Sedanja cerkev je bila sezidana 1665. Po požaru 1739 je bila 1763 popravljena. Prezidana oz. povečana je bila 1938. Zvonik je bil sezidan 1827. O prejšnjem zvoniku ni podatkov. Za ljudi, ki so prihajali od daleč k maši, so bile potrebne primerno dostopne sanitarije. Zraven cerkve je župnišče za bivanje duhovnika. To je tudi uradni sedež župnije. V njem se poleg stanovanja za duhovnika, ali več njih, nahajajo še drugi potrebni prostori za urejeno delovanje župnije (pisarna, arhiv, knjižnica, učilnice in drugi prostori). Lahko sklepamo, da je bila nekoč za kaplana namenjena manjša in pritlična hiša, podobna drugim v vasi. V kaplaniji je

bival kaplan ali vikar, ki je bil namestnik trnovskega župnika, oz. je bil od njega odvisen. Kaplan ni krščeval in ni imel porok; oboje je bilo pridržano župniku. V podružnični cerkvi je kaplan maševal, spovedoval, prevideval bolnike in, če je vas imela pokopališče, tudi pokopaval umrle. O vsem je vodil evidence, t. im. matične knjige, in obveščal župnika. Poleg predpisanega reda je med župnikom in kaplani, če jih je bilo več, vladal, kot je običajno povsod, tak način, kot so ga omogočali boljši ali slabši medsebojni odnosi med njimi. Spore so reševali sporazumno, včasih pa so se zatekli po pravico do dekana ali celo do škofa. Po ustanovitvi samostojne župnije leta 1838 so zgradili novo župnišče. V Kroniki (str. 11-13) je zapisano: »O župnišču. Po povzdignjenju okraja Knežak v samostojno župnijo s kaplanom, je bila potreba po gradnji novega župnišča očitna. S pomočjo posebnega delovanja prvega gospoda župnika Ignaca Malija, rojenega v Radohovi vasi, je bil že 30. marca 1841 razpisan nabor pri gradnji novega župnišča potrebnih mojstrskih del. Ta dela so bila ocenjena na sledeč način: zidarska dela 795 gold 38 ½ krajc; tesarska dela 64 gold in 17 ½ krajc; mizar 249 gold in 34 krajc; ključavničar 243 gold in 10 krajc; kovač 129 gold in 38 krajc; lončar 75 gold; steklar 112 gold in 24 krajc; pleskanje 119 gold in 24 krajc;

Za vse dokumente, pogreb, obhajilo bolnikov ali mašne namene pokličite ali se oglašite v župnišču. Maše so redno v nedeljah ob 10.00 (poleti 9.00), na delavnike redno v Knežaku, sicer je naveden kraj. Zaradi pogreba, osmine in maše 30. dne lahko pride do sprememb. - Za krst se starši dogovorite z župnikom v župnijski cerkvi ob nedeljah po končani pripravi za starše (obvezno za krst prvega otroka prve tri sobote v navedenih mesecih ob 16h v župnišču v Ilirski Bistrici: februar, april, junij, september, november). Za krst starši dobijo botra (in botro), ki izpolnjuje pogoje za to službo v Cerkvi. - Za poroko se par dogovori z župnikom. Obvezna priprava na poroko; več informacij na spletnih straneh Škofije Koper. - ŽUPNIJSKI URAD KNEŽAK, 6253 KNEŽAK 151; tel. 041 338 915 ali 05 91 95641; zupnija.knezak@gmail.com; trr SI56 0432 1000 2903 718

31. avgust – 14. september 2025 (364)

Oznanilo župnije Knežak

Kaj je prava ponižnost?

Na koncu današnje prilike Jezus predlaga prvaku farizejev, naj ne vabi za mizo ne prijateljev, ne bratov, ne sorodnikov, ne bogatih sosedov, ampak naj povabi uboge, pohabljenе, hrome, slepe, ker ti ne morejo povrniti, da bo to res zastonsko. Resnično povračilo bo dal na koncu Bog, ki vlada svetu. Sveti Ludvik, francoski kralj, je uresničil to, zato je v svoji duhovni oporoki svojemu sinu zapisal: »Če ti bo Gospod dal bogastvo, ne samo da se mu moraš ponižno zahvaliti, temveč dobro pazi, da ne postaneš slabši zaradi domišljavosti ali zaradi česa drugega, pazi, da se ne boš postavil nasproti Bogu in ga žalil z njegovimi darovi«. Zgodovina uči, da so ošabnost, komolčarstvo, nečimrnost, bahavost vzrok za številna zla. In Jezus nam razloži potrebnost iskanja majhnosti ter neopaznosti. Ponižnosti. Ko se postavimo pred Boga s to razsežnostjo ponižnosti, nas Bog poviša, se skloni k nam in nas dvigne k sebi. V Božjem kraljestvu smo povabljeni, da stopimo pred Boga s praznimi rokami, da bi jih Bog lahko napolnil. Resnična čast bo prišla od tega, kar nam

da drugi. Sledimo novi logiki: vse je dar, vse je milost. Zadnji bodo prvi in prvi bodo zadnji. Nič več se ne bo treba odrivati in prerivati. Vsakdo bo povabljen, da sodeluje, in dobil bo »prvo mesto«. Toda za to, da lahko vstopiš v Kraljestvo, moraš spremeniti svoj način gledanja na stvari.

Mozetič

Dan in svetnik	Čas	Mašni nameni
22. navadna NEDELJA 31. 8. Nikodem Jezusov učenec	9.00	++Joška, Branko Bač 3 pn Bač 141; za župnijsko skupnost
ponedeljek 1. 9. Tilen opat	19.00	++Alojz, Lucija Penko Kne 35 in Bač 67
torek 2. 9. Marjeta mučenka	19.00	++ Vida, Jože, Vojteh Keš Kne 2b
sreda 3. 9. Gregor Veliki	19.00	+ Danijel Tomšič Kne 195c
četrtek 4. 9. Mojzes prerok	18.00 19.00	(Kor) + Jože Novak Kor 15 + Emilija Keš osm
1. petek 5. 9. Mati Terezija	19.00	++ Pavlovec Kne 39
sobota 6. 9. Zaharija prerok	10.00 19.00	Radio Ognjišče nas obišče ++ Grlj Kne 197
23. navadna NEDELJA 7. 9. Marko Križevčan	10.00	za župnijsko skupnost
ponedeljek 8. 9. Rojstvo Device Marije	19.00	++ Šajn, Nadoh Kne 118
torek 9. 9. Peter Klaver	19.00	++ Alojz, Marija Turk in Marija Gorup Kne 132
sreda 10. 9. Nikolaj Tolentinski	19.00 19.30	+ Tatjana Tomšič obl Kne 194c srečanje za vse starše – v cerkvi
četrtek 11. 9. Prot in Hijacint	19.00	++ starši Tomšič in Magajna pn Kne 147c
petek 12. 9. Marijino ime	19.00	++ Franc Šajn in vsi Kne 86
sobota 13. 9. Janez Zlatousti	19.00	++ Tomšič in Rapaić Bač 31
24. navadna NEDELJA 14. 9. Povišanje svetega Križa	10.00	++ doma in po svetu Bač 107; za župnijsko skupnost blagoslov otrok in nahrbtnikov

Hvala za mašne namene! Če sta zapisana dva, bo prvi izročen škofiji za duhovnike, ki jih nimajo dovolj. Pri maši za vaše rajne, ki ste jo naročili in k njej tudi prišli, vas vabim bliže oltarju v prednje klopi. Po vaseh poskrbite za sveže cvetje in čist prostor.

• VEROUK: vpis za 1. r. bo v veroučni učilnici v ponedeljek, 1. 9., po končanem pouku v šoli; vse skupine po 7. 9. po urniku:

torek	četrtek	petek
1R ob 16.15	4R ob 15.00	7R ob 14.00
2R ob 15.30	5R ob 14.00	8R ob 15.00
3R ob 14.30	6R ob 16.00	9R ob 15.00

1. in 2. r. bo imela ga. Irena Margon, župnik ostale skupine. Za stroške je prispevek 40 € (za drugega otroka še 5 €). Delovni zvezki stanejo: 1. triada 15 €, 2. triada 17 €, 3. triada 18 €. Srečanje za vse starše bo v sredo, 10. 9., ob 19.30 v cerkvi. Veroučna maša in blagoslov otrok in nahrbtnikov bo v nedeljo, 14. 9., pri maši ob 10.00.

• RADIO OGNJIŠČE prihaja v naše kraje v soboto, 6. 9. Na njihovem tradicionalnem kolesarskem romanju *Od Marije k Mariji* se bodo ustavili tudi v Knežaku ob 10.00. Vabim, da jih v čim večjem številu sprejmemo in pozdravimo na poti iz Ilirske Bistrice, kjer bodo pri maši ob 7.00; po zajtrku se bodo odpeljali na pot k nam. Vabljeni pred cerkev, kjer jih bomo pričakali in pozdravili. Radijci romajo prav zato, da se srečajo z nami, ki radi poslušamo Ognjišče!

• SVETOLETNO ROMANJE naše dekanije v Rim v jubilejnem letu bo 23. – 26. 10. Zato letos ne bo romanja na Trsat. Vabimo pa NA SVETO GORO z avtobusom (10 €, prijavite se župniku), kjer bo škofijski molitveni dan v soboto, 13. 9. Stična mladih bo v soboto, 20. 9. Prijave *kataliska-mladina.si*; za avtobus kaplan Tilen 040 268 991.

• SEJA obeh župnijskih svetov je bila 26. 8. Praznovanje pri Jeromnu bo 28. 9. ob 10.30, ker je naslednjo nedeljo tukaj sv. birma. Pri zahvalni maši ob končani obnovi cerkve bo z nami letošnji zlatomašnik Cvetko Valič, ki je bil tukaj nedeljski kaplan 1975/76 in sedaj župnik v Kromberku.

• ŠALA MALA – Mož: "Draga, kaj si želiš za obletnico poroke?" Žena: "Želim si ločitev." Mož: "Ne, tako pa ne bova zapravljal!"

NOVO ŠOLSKO LETO

Dobri Jezus, ko ponovno sedamo v šolske klopi in začnemo novo šolsko in veroučno leto, te prosimo, bodi ob nas, da bomo z veseljem osvajali nova znanja, pletli nova prijateljstva in spoznavali nove šolske predmete, pa tudi verske resnice pri verouku.

Hvala za vse prijetne počitniške dni, ki so za nami. Naj iz njih črpamo moč tudi takrat, ko bodo pred nami napor. Zaupamo, da bomo te vselej premagali s tvojo bližino in varstvom naše nebeške matere Marije.

Blagoslovi vsak naš dan in izprosi varstvo angelov varuhov, da nas spremljajo na vseh naših poteh. Amen.

AK

Kako kristjani praznujemo nedeljo?

Nedelja je praznik z Bogom. Jezusovi prijatelji se, enako kot prvi kristjani, srečajo na »Gospodov dan«. Gredo v cerkev in skupaj obhajajo sveto mašo. Tam srečajo Jezusa, svojega Gospoda.

Nedelja pa je tudi dan, ko se človek v Božjo slavo lepo obleče in skuha nekaj prav posebnega. Delati smeš to, kar vešeli tebe ali druge in »ni delo«. Otroci in starši si vzemite čas drug za drugega.